

ถึงเวลาแล้ว

ถ้าหากนักปราชญ์พึงเห็นความสุขอันไพบูรณ์ได้

เพราะยอมสละสุขพอประมาณ

เมื่อผู้มีปัญญาเล็งเห็นสุขอันไพบูรณ์

ก็พึงสละความสุขส่วนน้อยเสีย

ถึงเวลาแล้ว

๓๐

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงเป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ผู้บริสุทธิ์หลุดพ้นแล้วจากกิเลสอาสวะ กิจที่จะทำยิ่งกว่านี้ไม่มีอีกแล้ว เราจึงควรดำเนินชีวิตตามแบบอย่างพระพุทธรองค์ โดยมุ่งทำความบริสุทธิ์กาย วาจา ใจ เป็นอันดับแรก ส่วนเรื่องอื่นนั้นให้เป็นเรื่องรองลงมา เพราะเรายังมีกิจที่จะต้องทำให้รู้แจ้งให้ได้ว่า เราเกิดมาจากไหน มาทำไม อะไรคือเป้าหมายของชีวิต เพราะฉะนั้น เราจึงควรหมั่นฝึกฝนอบรมจิตใจของเราให้หยุดให้หนึ่ง จนกระทั่งเข้าถึงผู้รู้แจ้งภายใน คือ พระธรรมกาย

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสสอนไว้ใน ขุททกนิกาย ธรรมบทว่า

**“มตฺตาสฺยปฺริยาคา ปสฺสเส เจ วิปุลํ สุขํ
จเช มตฺตาสฺยํ ธีโร สมปสฺสํ วิปุลํ สุขํ**

**ถ้านักปราชญ์พึงเห็นความสุขอันไพบูรณ์ได้ เพราะ
ยอมสละสุขพองประมาณ เมื่อผู้มีปัญญาเล็งเห็นสุขอันไพบูรณ์
ก็พึงสละความสุขส่วนน้อยเสีย”**

มนุษย์ทุกคนต่างมุ่งแสวงหาความสุข บ้างก็แสวงหาจากการดื่ม การกิน การเที่ยว หรือจากการได้รับของที่ถูกต้อง แต่ความสุขเหล่านั้นล้วนเป็นความสุขชั่วคราว ไม่ยั่งยืน เมื่อได้รับแล้วก็ยังคงแสวงหาต่อไปอีก ถ้าจะเรียกให้ถูก ต้องเรียกว่า

ถึงเวลาแล้ว

๓๑

เป็นความเพลินมากกว่า ถ้าเช่นนั้นอะไรคือความสุขที่แท้จริง อยู่ที่ไหน มีลักษณะอย่างไร ความสุขที่แท้จริง ต้องเป็นความสุขที่เป็นอมตะ เป็นความสุขที่เข้าถึงได้ สัมผัสได้ นั่นคือ ความสุขที่เกิดจากการเข้าถึงพระรัตนตรัยภายใน เป็นความสุขล้วนๆ ที่ปราศจากความโลภ ความโกรธ ความหลง เป็นความสุขที่มาควบคู่กับความบริสุทธิ์ จะเข้าถึงได้ ด้วยวิธีการทำให้หยุดนิ่ง ที่ศูนย์กลางกายเท่านั้น

ความสุขของมนุษย์มีหลายระดับ ตั้งแต่ความสุขจากการมีทรัพย์ ได้ใช้จ่ายทรัพย์ การไม่มีหนี้ หรือจากการประกอบ การงานที่ไม่มีโทษก็ถือว่าเป็นความสุข แต่นั่นเป็นเพียงสุขเล็กน้อย เพราะยังมีความทุกข์เจือปนอยู่ ส่วนความสุขที่แท้จริง ต้องเกิดจากการทำให้หยุดนิ่ง เป็นความสุขที่ละเอียดกว่า ประณีตกว่า ปราศจากเครื่องกังวลใจ ไม่ติดข้องอยู่กับสิ่งภายนอก มีความปลอดโปร่ง เป็นตัวของตัวเอง เป็นใหญ่ในตัวเองและเป็นอิสระ สุขยิ่งกว่าการเป็นเศรษฐีมหาเศรษฐี หรือเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ มากมายหลายเท่าตัว

นักปราชญ์บัณฑิตในกาลก่อน แม้ท่านจะสมบูรณ์ไปด้วย ลาภ ยศ สรรเสริญ หรือสุขในกามคุณมากมายปานใด ท่าน ยอมสละความสุขภายนอกเหล่านั้น เพราะมองเห็นว่า ทรัพย์ ภายนอกไม่จีรังยั่งยืน ยังเป็นเครื่องร้อยรัดให้เป็นท่วงเป็นกังวล

ถึงเวลาแล้ว

๓๒

อยู่ตลอดเวลา ขาดความเป็นอิสระในตัว ท่านจึงมุ่งแสวงหา
ความสุขภายใน ที่ประเสริฐกว่าการครอบครองมหาสมบัติ

ดังเช่นในสมัยก่อน *มีพระราชอาชญาว่ามณฑล
ทรงครองราชย์ในเมืองมิถิลา ปกครองไพร่ฟ้าประชาราษฎร์
ด้วยทศพิธราชธรรม ทรงอุปัฏฐากบำรุงสมณพราหมณ์ ขจัด
ทุกข์บำรุงสุขให้กับทุกคนที่มาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร ทำให้ฝน
ฟ้าตกต้องตามฤดูกาล ในแว่นแคว้นของพระองค์ไม่มีโจรผู้ร้าย
ทุกคนมองเห็นเหมือนญาติมิตร มีเมตตาธรรมต่อกัน สมัยนั้นจึง
ไม่ต้องมีตำรวจทหารไว้ปราบโจรหรือข้าศึกศัตรู

พระเจ้ามณฑล ทรงครองราชย์นานเป็นหมื่นๆ ปี ก็ยัง
ไม่แก่ พระวรกายสมบูรณ์แข็งแรงมาก แต่พระองค์ไม่ได้
ประมาทในชีวิต ทรงรับสั่งกับช่างกลบ คือช่างตัดผมประจำ
พระองค์ว่า ถ้าเห็นผมหงอกเกิดขึ้นบนพระเศียร ให้รีบบอก
พระองค์ด้วย จนกระทั่งผ่านไปหลายหมื่นปี ผมหงอกเส้นแรก
ของพระราชาก็ปรากฏขึ้น ช่างกลบกรีบกราบทูลพระราชา
พลาญใช้แหนบค่อยๆ ถอนพระเกศาเส้นนั้นอย่างระมัดระวัง
วางลงบนฝ่าพระหัตถ์ของพระองค์

พระราชาทอดพระเนตรผมหงอกของตน ทรงสลด

ถึงเวลาแล้ว

๓๓

พระทัยในความเลื่อมของสังขารร่างกาย จึงตัดสินใจพระทัยออก
ผนวชเพื่อแสวงหาโมกขธรรม ทรงพระราชทานรางวัลให้ช่าง
กลบและประทานโอวาทแก่พระโอรสว่า “ลูกรัก ผมหงอก
เส้นนี้ เสมือนเทวทูตมายืนอยู่ตรงหน้าของพ่อ พ่อได้รับความสุข
จากสิริราชสมบัติมากพอแล้ว ถึงเวลาที่ต้องออกแสวงหา
ความสุขภายในอันเป็นอมตะ ลูกจงปกครองแผ่นดินโดยธรรม
แทนพ่อเถิด และถ้าเมื่อใด ลูกเห็นผมหงอกเส้นแรกบนศีรษะ
จงสละราชสมบัติออกบวชเป็นบรรพชิต แล้วตั้งใจปฏิบัติธรรม
เถิด”

จากนั้น พระองค์ทรงสละราชสมบัติ ออกผนวชเป็นฤๅษี
ประทับอยู่ในป่าหิมพานต์ ท่านได้ใช้วันเวลาให้ผ่านไป ด้วยการ
หมั่นเจริญสมาธิภาวนา มีผักผลไม้เป็นอาหาร มีผ้าเพียงไม่กี่ชิ้น
ครองกาย มีความเป็นอิสระเสรี ปราศจากเครื่องกังวลใจ จนมีใจ
หยุดนิ่ง แล้วได้แผ่ขยายใจที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความสุขและความ
บริสุทธิ์ แผ่ความเมตตาปรารถนาดีออกไปทุกทิศทุกทาง
เจริญเมตตาพรหมวิหารธรรม ขยายออกไปเป็นอัปปมัญญา
จนกระทั่งสิ้นอายุขัย ท่านได้ไปบังเกิดในพรหมโลก

พระเจ้ามฆเทวะทรงมีพระชนมายุยืนยาวมาก ช่วงเวลา
ที่เป็นพระกุมารยาวนานถึง ๘๔,๐๐๐ ปี ดำรงอยู่ในตำแหน่งอุปราช
๘๔,๐๐๐ ปี ครองราชย์อีก ๘๔,๐๐๐ ปี จนสุดท้ายทรงผนวชเป็น

ถึงเวลาแล้ว

๓๔

พระฤษีนานถึง ๘๔,๐๐๐ ปี พระราชาองค์ต่อๆ มา ก็เช่นเดียวกัน ต่างทรงออกผนวชเป็นพระฤษี ดำเนินรอยตามพระจริยาวัตรของพระเจ้ามณฑะ อีกหลายหมื่นองค์

ก่อนที่พระราชาแต่ละองค์จะออกผนวช ต่างก็ประทานโอวาทสำคัญอย่างหนึ่งไว้ว่า “ให้ลูกตั้งใจครองราชย์โดยธรรม เมื่อลูกเห็นพมหมงอกบนศิระษะแล้ว ให้สละราชสมบัติออกบวชเป็นบรรพชิตตามอย่างพ่อ อย่าให้วัตรอันประเสริฐนี้ขาดสูญ จนได้ชื่อว่าเป็นบุรุษคนสุดท้ายในราชตระกูลของพ่อ” ข้อวัตรปฏิบัตินั้น ได้มีการสืบทอดกันมายาวนานถึง ๘๔,๐๐๐ พระองค์ ยุคสมัยนั้นนรกประหนึ่งว่าจะร้าง เพราะมนุษย์ไปบังเกิดในพรหมโลกกันหมด หรืออย่างน้อยก็เกิดในสุคติสวรรค์กันมากมายนับไม่ถ้วน

นับเป็นเรื่องน่าอัศจรรย์ว่า คนในสมัยก่อนจะพากันทำความดีทั้งประเทศ มีผู้นำที่ทรงคุณธรรมทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ตาม เป็นการประกาศให้มหาชนรู้ว่า ที่สุดของการแสวงหา คือ การไม่ต้องมีเครื่องผูกพันใจ นั่นคือ หาโอกาสนั่งสมาธิเจริญภาวนา ทำให้ใจหยุดนิ่ง เพราะที่ สุดของความ สุข คือ การนำใจมาหยุดไว้ที่ศูนย์กลางกาย นำใจกลับมาไว้ที่ต้นแหล่งแห่งความบริสุทธิ์ ตรงจุดนี้จะเป็นจุดเริ่มต้นของการเข้าถึงความสุขที่แท้จริงภายใน

ถึงเวลาแล้ว

๓๕

เมื่อชาวโลกทั้งหลาย ไม่ได้ศึกษาคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงไม่รู้ว่า มีวิธีใดที่จะทำให้ได้พบความสุข มักไปยึดติดอยู่ในรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส นำใจไปติดอยู่กับสิ่งภายนอกวนเวียนกันอยู่เช่นนั้น จึงไม่พบความสุขที่แท้จริง มนุษย์จึงดำเนินชีวิตด้วยความไม่รู้มาโดยตลอด วันหนึ่งๆ จึงเสียเวลาไปกับการทำมาหากิน มัวแสวงหาความสนุกสนานเพลิดเพลินไปวันๆ

ผู้มีปัญญารู้ว่า สิ่งเหล่านั้นเป็นเพียงความสุขชั่วคราว มิได้ยั่งยืน ท่านจึงมุ่งทำทานเพื่อขจัดความโลภและความตระหนี่ออกจากใจ หันมารักษาศีลและเจริญภาวนาเพื่อกลั่นใจ ให้บริสุทธิ์หลุดนึ่ง ซึ่งจะเป็นเหตุนำไปสู่ความสุขอันเป็นอมตะ คือ พระนิพพาน

หยุดนี้สำคัญ ให้จำคำว่าหยุดกับนิ่งไว้ให้ดี เวลาที่ใจของเราหยุดนิ่ง แล้วเข้าไปสัมผัสกับกระแสแห่งความสุขภายใน เราจะซาบซึ้งกับพุทธพจน์ที่ว่า “นตฺถิ สนฺติปรํ สุขํ” สุขอื่นนอกจากใจหยุดใจนิ่งไม่มี ซึ่งถ้าหากเทียบกับความสุขภายในที่ใจหยุดแล้ว ความสุขภายนอกจะเอามาเปรียบเทียบไม่ได้เลย เพราะฉะนั้น จงให้โอกาสกับตนเองในการแสวงหาหนทางอันประเสริฐของชีวิต ด้วยการฝึกฝนใจให้หยุดนิ่งควบคู่กับภารกิจการงาน ฝึกฝนใจกันไปจนกว่าจะเข้าถึงพระธรรมกายกันให้ได้ทุกคน